

ИСПИТ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 1

9. јул 2016.

Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Употреба калкулатора није дозвољена. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ	УСМЕНА ПРОВЕРА		
Група са предавања	Индекс година/број		Презиме и име					Да		
П1 П2 П3	/						УКУПНО ИСПИТ			
ПИТАЊА					ЗАДАЦИ			КОНАЧНА ОЦЕНА		
1	2	3	4	5	6	Укупно	1	2	Укупно	УКУПНО ПОЕНА

ПИТАЊА

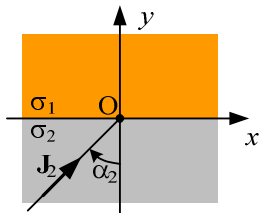
1. Пробно наелектрисање Q_p налази се у електростатичком пољу у тачки чији је потенцијал V_A . (а) Одредити израз за рад који је потребно извршити да би се то наелектрисање пренело у тачку чији је потенцијал V_B . (б) Колики рад при томе изврше електростатичке силе?

(а) $A =$
(б) $A_e =$

2. Изразити флуks вектора (а) $\mathbf{D}$ и (б) $\mathbf{E}$ кроз затворену површ S у електростатичком пољу у нехомогеном диелектрику преко слободних и везаних наелектрисања. (в) Скицирати површ и означити потребне величине и референтне смерове.

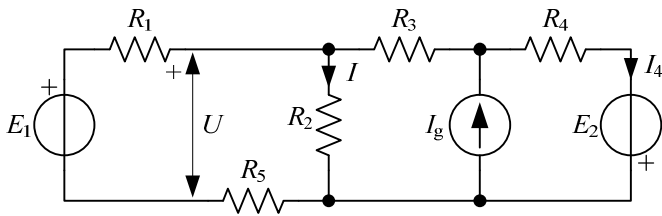
(а)	(б)	(в)
-----	-----	-----

3. На слици је приказана раздвојна површ две линеарне хомогене проводне средине, специфичних проводности $\sigma_1 = 1000 \text{ S/m}$ и $\sigma_2 = 2000 \text{ S/m}$. У обе средине постоје хомогена поља сталних струја, а упадни угао вектора густине струје $\mathbf{J}_2$ према нормали на граничну површ је $\alpha_2 = \pi/4$. Максимална дозвољена запреминска густина снаге Цулових губитака у средини 1 је $p_{J1 \max} = 360 \text{ kW/m}^3$. Израчунати максимални дозвољени интензитет вектора $\mathbf{J}_2$ тако да у средини 1 не дође до прегревања.

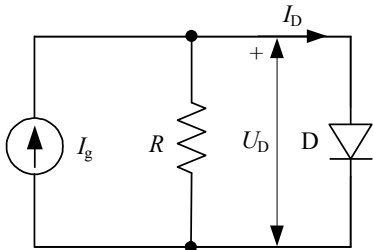
$ \mathbf{J}_2 _{\max} =$
----

4. У колу сталне струје приказаном на слици познато је $U = 15 \text{ V}$, $I_g = 2 \text{ A}$, $I_4 = -1 \text{ A}$, $R_2 = R_5 = 15 \Omega$ и $R_3 = R_4 = 5 \Omega$.
Израчунати струју I .

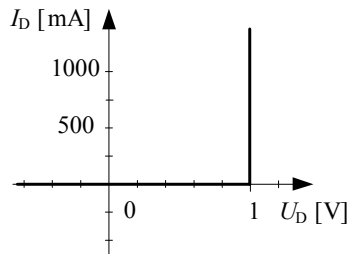

I =

5. У колу сталне струје приказаном на слици 1 је $I_g = 1 \text{ A}$ и $R = 10 \Omega$. Карактеристика диоде приказана је на слици 2.
Израчунати (а) јачину струје диоде и (б) снагу диоде.

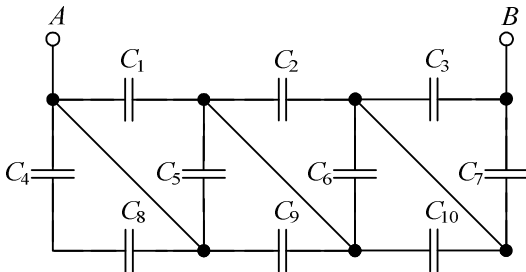
Слика 1.

Слика 2.

(а) $I_D =$	(б) $P_D =$
----------------	----------------

6. Капацитивности свих неоптерећених кондензатора са слике су по $1 \mu\text{F}$. Израчунати еквивалентну капацитивност мреже између тачака А и В.

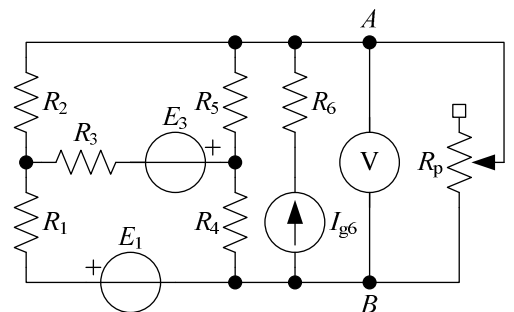

$C_{AB} =$

ЗАДАЦИ

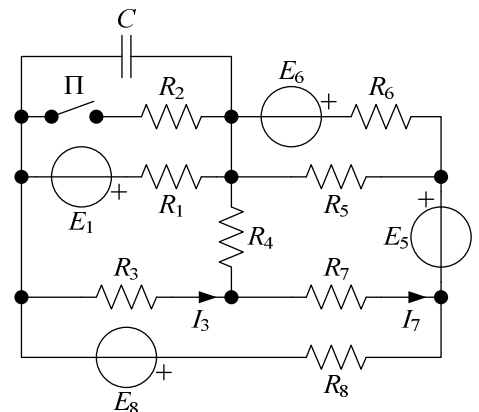
1. (Задатак се ради полазећи од **прве** стране вежбанке.)

За коло сталне струје са слике познато је $R_1 = R_2 = 100 \Omega$, $R_3 = 700 \Omega$, $R_4 = R_5 = 300 \Omega$, $R_6 = 700 \Omega$, $R_p = 200 \Omega$, $E_1 = 40 \text{ V}$, $E_3 = 30 \text{ V}$ и $I_{g6} = 100 \text{ mA}$. Када је клизач потенциометра у крајњем горњем положају, показивање реалног волтметра је $U_{AB} = 20 \text{ V}$. Затим је клизач потенциометра доведен у положај у коме је снага потенциометра максимална. За тај положај израчунати (а) напон који показује реални волтметар, U'_{AB} , и (б) снагу потенциометра.

2. (Задатак се ради полазећи од **последње** стране вежбанке.)

За коло са слике познато је $R_1 = R_3 = 100 \Omega$, $R_4 = R_5 = R_6 = 700 \Omega$, $R_7 = 175 \Omega$, $R_8 = 150 \Omega$ и $C = 0,5 \mu\text{F}$. У стационарном стању када је прекидач П затворен, познате су сталне струје $I_3^{(z)} = 130 \text{ mA}$ и $I_7^{(z)} = 120 \text{ mA}$. По отварању прекидача П, до успостављања новог стационарног стања, прираштај енергије кондензатора је $\Delta W_e = 125 \mu\text{J}$. Израчунати отпорност R_2 .

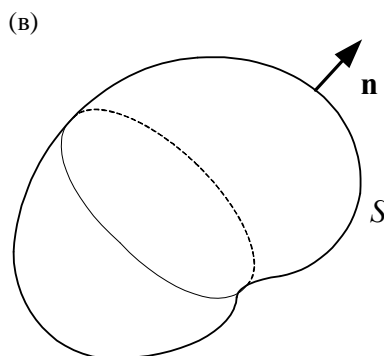
Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на одговарајућим местима.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 1 ОДРЖАНОГ 9. ЈУЛА 2016. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. (а) $A = Q_p(V_B - V_A)$. (б) $A_e = Q_p(V_A - V_B)$.

2. (а) $\oint_S \mathbf{D} \cdot d\mathbf{S} = Q_{uS}$. (б) $\oint_S \mathbf{E} \cdot d\mathbf{S} = \frac{(Q + Q_p)_{uS}}{\epsilon_0}$.

3. $|\mathbf{J}_2|_{\max} = 24 \text{ kA/m}^2$.

4. $I = 2 \text{ A}$. Видети и задатак 172 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 2. део.

5. (а) Струја диоде је $I_D = 900 \text{ mA}$. (б) Снага диоде је $P_D = 900 \text{ mW}$. Видети и пример са слике 2.174 уџбеника Основи електротехнике, 2. део.

6. $C_{AB} = 6/7 \mu\text{F}$. Видети и задатак 356 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 2. део.

ЗАДАЦИ

1. (а) Када је клизач потенциометра на средини, показивање реалног волтметра је $U'_{AB} = 15 \text{ V}$ и (б) на потенциометру се развија максимална снага $P_{p\max} = 2,25 \text{ W}$.

2. Отпорност отпорника је $R_2 = 150 \Omega$. Видети и задатак 367 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 2. део.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 10. ЈУЛА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ У **АМФИТЕАТРУ 56**, САМО ЗА КАНДИДАТЕ КОЈИ НИСУ ПОЗВАНИ НА УСМЕНУ ПРОВЕРУ, ЈЕ 11. ЈУЛА ОД 10:45 ДО 11:00 ЧАСОВА.
- УСМЕНА ПРОВЕРА ПОЧИЊЕ 11. ЈУЛА У 11:00 ЧАСОВА, ПРЕМА РАСПОРЕДУ КОЈИ ЋЕ БИТИ НАКНАДНО ИСТАКНУТ.

Са предмета Основи електротехнике